

Scenariusz lekcji geografii w klasie III gimnazjum.

Temat: Przydatność rolnicza gleb w Polsce.

Cele

Poziom wiadomości:

- uczeń wie, co to jest gleba
- uczeń zna składniki gleby
- uczeń wie, że na wykształcenie się gleby wpływają czynniki glebotwórcze
- uczeń rozumie znaczenie pojęć: degradacja, rekultywacja
- uczeń zna miejsca występowania w Polsce poznanych rodzajów gleb

Poziom umiejętności:

- uczeń potrafi rozpoznać profil glebowy z oznaczonymi poziomami glebowymi
- uczeń potrafi wymienić rodzaje gleb oraz klasy bonitacyjne
- uczeń potrafi ocenić jakość gleb pod względem ich żyzności

Czas: jedna godzina lekcyjna

Metody: pogadanka, praca z mapą, praca z podręcznikiem, atlasem.

Środki dydaktyczne: karty ćwiczeń, atlas, mapa, mapa fizyczna Polski.

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe.
2. Przypomnienie wiadomości z ostatniej lekcji.
3. Zapoznanie uczniów z tematem lekcji.

Realizacja treści:

1. Przedstawienie procesu powstawania gleby.
2. Ukazanie wpływu czynników glebotwórczych na proces kształtowania się gleb.
3. Poznanie rodzajów gleby.
4. Wskazanie na mapie Polski miejsc występowania poszczególnych gleb.
5. Zwrócenie uwagi na proces postępującej degradacji gleb.
6. Zadanie domowe: zeszyt ćwiczeń.

Podsumowanie:

Nieprzemyślana działalność człowieka przyczynia się do postępującej degradacji gleb w Polsce. Gleby zniszczone powinny być rekultywowane celem przywrócenia im pierwotnej wartości.

Materiały dla ucznia:

Zadanie I

Przyporządkuj krainom geograficznym charakterystyczny dla nich typ gleby.

Kraina geograficzna	Typ gleby
Żuławy Wiślane	a) bielice b) mady c) rędziny d) czarnoziemy
Wyżyna Lubelska	a) bielice b) mady c) rędziny d) czarnoziemy
Nizina Mazowiecka	a) bielice b) mady c) rędziny d) czarnoziemy

Zadanie II

Znajdź trzy błędne informacje w tekście.

Określenie błędne	Określenie prawidłowe

Zadanie III

W odpowiednie pola schematu wpisz cyfry określające procesy prowadzące do degradacji gleb.

1. Powstawanie kwaśnych opadów.
2. Degradacja gleb.
3. Rozwój przemysłu.
4. Emisja zanieczyszczeń.

Zadanie IV.

Na mapie fizycznej Polski zlokalizuj miejsca występowania następujących gleb: rędziny, mady, bielcowe, czarnoziemy, górskie.

Materiały dla nauczyciela.

1. Definicje:

- gleba
- degradacja
- rekultywacja

2. Tekst z błędnymi informacjami dotyczącymi występowania gleb w Polsce. Zadaniem uczniów jest znaleźć trzy błędne informacje i zaproponować ich poprawne brzmienie.

„W Polsce dominującymi glebami są gleby brunatne i gleby tundrowe powstałe na polodowcowych piaskach i glinach. Najbardziej żyznymi glebami są czarnoziemy występujące na Wyżynie Lubelskiej oraz w okolicach Sandomierza i Opola. Na gliniastych obszarach Kujaw, na zachód od Warszawy, w okolicach Szczecina i Poznania występują czarne ziemie. W okolicach dolin rzek, szczególnie na Żuławach Wiślanych występują mało żyzne mady. Gleby bagienne powstały w dolinach niektórych rzek np. w dolinie Biebrzy. Rędziny wytworzyły się na granitowym podłożu Wyżyny Krakowsko- Częstochowskiej i Lubelskiej”.

Autor: mgr Alicja Babiuch

Zespół Szkół w Kochanowicach